

Likabehandlingsplanen

1. Inledning

- 1.1 Verksamhetens ställningstagande
- 1.2 Till dig som vårdnadshavare

2. Syfte och åtgärder

- 2.1 Syftet med lagen
- 2.2 Aktiva åtgärder
- 2.3 Ansvarsfördelning
- 2.4 Förankring

3. Ordlista

4. Kartläggning och nulägesanalys

- 4.1 Kön
- 4.2 Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning
- 4.3 Sexuell läggning
- 4.4 Könsoverskridande
- 4.5 Funktionshinder
- 4.6 Ålder
- 4.7 Annan kränkande behandling

5. Rutiner för att upptäcka kränkande behandling

- 5.1 Utredning
- 5.2 Uppföljning

6. Utvärdering och revidering

1. Inledning

Den 1 januari 2009 kom en ny lagstiftning, lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Alla barn och elever ska känna sig trygga och respekterade i våra verksamheter. Ingen ska känna sig kränkt, diskriminerad eller trakasserad på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsöverskridande, funktionshinder eller ålder. Alla verksamheter som regleras av skollagen skall varje år upprätta en likabehandlingsplan, som beskriver hur man ska arbeta förebyggande och förhindra att kränkningar, diskriminering eller trakasserier uppkommer i verksamheten. Lagen ställer också krav på att omständigheterna utreds, när det kommit till personalens kännedom att ett barn eller en elev blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling. Förskolechefen ansvarar för att planen upprättas och att det sker i samverkan med barn, personal och vårdnadshavare. Förskolechefen ska tydligt visa att han/hon tar avstånd från alla former av trakasserier eller annan kränkande behandling och följer upp arbetet enligt uppgjorda planer. Förskolechefen ansvarar också för att planen är känd och förankrad i hela verksamheten hos barn/elever, vårdnadshavare och personal.

1.1 Verksamhetens ställningstagande

I vår verksamhet har vi ett tydligt ställningstagande:

- Alla barn ska behandlas utifrån sina egna förutsättningar och kunskaper.
- Att se varje barn och deras kunskap som det allra viktigaste i arbetet för allas lika värde.
- Att förebygga diskriminering och alla former av kränkande behandling är primärt i vårt dagliga arbete där varje barn ska ges möjlighet att utvecklas i trygga och harmoniska förhållanden.
- Alla som verkar inom förskolan ska aktivt arbeta förebyggande och på så sätt motverka alla former av kränkningar och aldrig acceptera att någon blir diskriminerad eller utsatt för annan kränkande behandling.
- All personal har ansvar för att planen efterföljs och förskolechefen bär det yttersta ansvaret för att uppföljning och utvärdering sker samt att det ageras enligt gällande plan.

Likabehandlingsplanen skall vara ett levande verktyg i vår vardag för att upptäcka, utreda, åtgärda, följa upp samt förankra densamma bland personal, barn och vårdnadshavare. Förskolan ska vara en plats där man känner sig välkommen och trygg. Vi lägger stor vikt vid att skapa goda relationer med barnen och deras familj, ett arbete som startar redan vid det första besöket hos oss. Vårt mål är att forma en verksamhet som är anpassad för alla barns förutsättningar och behov. Vi anser att det är en grundförutsättning för att alla ska känna trygghet hos oss. Vi vill medvetet arbeta för ett positivt tillåtande klimat där både barn och vuxna är delaktiga i verksamheten.

Vi visar hänsyn och respekt mot varandra. Vi accepterar varandras olikheter och ser dem som en tillgång och en unik möjlighet för personlig utveckling och en rikare erfarenhet.

1.2 Till dig som vårdnadshavare

Om du som vårdnadshavare misstänker att ditt eller något annat barn utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska du alltid vända dig till personalen. Det kan vara svårt att ta till sig att ens eget barn diskriminerar, trakasserar eller kränker andra barn men även i detta fall är det viktigt att prata med personalen. Alla måste ta ett gemensamt ansvar och arbeta för barnens trygghet och samhörighet.

2. Syfte och åtgärder

Likabehandlingsarbetet handlar om att skapa en förskolemiljö som är fri från diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Verksamheten ska ha en likabehandlingsplan som syftar till att förverkliga förskolans vision.

2.1 Syftet med lagen

- Främja barnens lika rättigheter i de verksamheter som omfattas av skollagen
- Motverka diskriminering p.g.a. kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, utseende eller funktionshinder
- Förhindra och förebygga annan kränkande behandling som inte direkt kan hänföras till dessa diskrimineringsgrunder

2.2 Aktiva åtgärder

- Vara uppmärksamma på varandras beteende och arbeta för att vi i arbetslagen har återkommande reflekterande möte kring vårt arbete.
- Tillsammans med barnen diskutera och visa hur man är en bra kamrat.
- Närvarande vuxna som hjälper, stödjer och arbetar för att lösa eventuella konflikter.
- Planen ska presentera förskolans arbete för att främja barnens lika rättigheter samt åtgärder för att förebygga diskriminering.
- Planen skall innehålla en översikt över de insatser som behövs.
- Åtgärder vid kränkning från vuxen ska också tydligt framgå av planen.
- Planen skall följas upp och ses över varje vår.
- Uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen ska redovisas i den årliga kvalitetsredovisningen.
- Likabehandlingsplanen ska finnas på alla avdelningar och hos förskolechef.
- Förskolechef skall vid kännedom om att missförhållande föreligger utreda uppgifterna.

2.3 Ansvarsfördelning

Förskolechefens ansvar enligt lag och förarbeten:

- Se till att all personal, alla barn och vårdnadshavare känner till att diskriminering och kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten.
- Se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder samt kränkande behandling.
- Se till att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av trakasserier och kränkande behandling.
- Årligen upprätta, utvärdera och revidera en likabehandlingsplan i samarbete med personal och barn (om möjligt även vårdnadshavare).
- Om verksamheten får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas.

All personal på förskolan ska:

- Följa likabehandlingsplanen.
- Reflektera över de normer och värderingar han/hon förmedlar och sträva efter likabehandling.
- Agera och vidta åtgärder då diskriminering och kränkande behandling upptäcks.
- Ansvara för allas, barns och medarbetares, trivsel och trygghet på förskolan.
- Personalen på förskolan ska uppmuntra och stödja barnen då de reagerar eller agerar mot trakasserier och kränkande behandling.

Barnen är delaktiga genom att få möjlighet att påverka innehållet i likabehandlingsplanen. Det är viktigt att pedagogerna är öppna för barnens åsikter och i de vardagliga samtalen och är lyhörda för barnens tankar samt frågor kring likabehandlingsfrågor. Efter diskussioner med barnen angående "hur man bör vara mot varandra" ska barnen tillsammans med pedagogerna på respektive avdelning upprätta några få trygghetsregler som utvärderas och omarbetas en gång varje år.

Barns rätt till stöd, det alltid är det utsatta barnet som avgör om ett uppträdande är oönskat eller kränkande. Alla barn i förskolan har rätt till stöd när de känner sig kränkta, barnets upplevelse av kränkningen får inte avfärdas. Alla som arbetar på förskolan har ett ansvar att stödja och hjälpa dessa barn. Om barnet skulle berätta hemma att det känner sig kränkt på förskolan är det viktigt att vårdnadshavarna kontaktar personalen på förskolan.

2.4 Förankring

Planen tas upp på föräldramöte under höstterminen och detta ger möjlighet att föra diskussioner kring värdegrundsfrågor och förhållningsätt. Planen ingår i det material som lämnas till vikarier/nyanställda inför arbete på förskolan.

3. Ordlista

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns eller en vuxens värdighet.

Detta kan vara:

- Fysiska, (slag, knuffar)
- Verbala (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosociala, (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- Texter och bilder, (teckningar, lappar, fotografier)

Trakasserier är uppträdanden som kränker ett barns eller en vuxens värdighet och har samband med någon diskrimineringsgrund. Både barn och personal kan göra sig skyldiga till trakasserier. Det är också trakasserier ifall ett barn kränks pga. en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionshinder, ålder mm

Kränkande behandling är uppträdande som kränker ett barns eller en vuxens värdighet men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan vara att retas, mobba eller frysa ut någon. Både vuxna och barn kan göra sig skyldiga till trakasserier eller kränkande behandling. Man behöver inte ha haft någon elak avsikt för att göra sig skyldig till diskriminering eller trakasserier, det är effekten som avgör.

Diskriminering

Diskriminering är när ett barn blir särbehandlat eller sämre behandlat än andra barn på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt. Med direkt diskriminering menas att ett barn behandlas sämre än andra barn. Men man kan också diskriminera genom att behandla alla lika. Det är det som kallas indirekt diskriminering.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Var och en har rätt att bestämma sin egen tillhörighet.

Funktionshinder

Funktionshinder kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella och påverka livet på olika sätt. Som funktionshinder räknas både sådana som syns och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, ADHD och dyslexi. Funktionshinder kan uppstå till följd av en sjukdom eller något annat tillstånd. De kan också uppstå till följd av en medfödd eller förvärvad skada.

4. Kartläggning och nulägesanalys

Vårt mål är att vi alla ska få kunskap om förekomsten av diskriminering och kränkande behandling.

- Föräldraenkät till barn i barnomsorgen studeras.
- Vid utvecklingssamtalen ska trygghet och trivsel tas upp.

Resultatet av ovanstående kartläggning används vid revidering av likabehandlingsplanen.

4.1 Kön

Mål: Ingen ska känna sig utsatta för diskriminering eller trakasserier på grund av kön. Vi ska arbeta för större jämställdhet mellan könen. All vår verksamhet ska genomsyras av ett genusperspektiv för att öka jämställdheten.

Aktivitet: Allt vårt material ska vara tillgängligt för alla oavsett kön. Vi inreder miljön så att den ska vara lockande för både pojkar och flickor. Vi behandlar alla lika exempel genom tal och handling.

Utvärdering: Genom observationer och bilder

4.2 Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning

Mål: Alla på vår förskola ska alla ha samma rättigheter och möjligheter oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Ingen ska känna sig utsatt för diskriminering eller trakasserier på grund av etnisk eller kulturell tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning.

Aktivitet: Genom material/litteratur uppmärksamma barnen på att det finns olikheter och att det är helt naturligt. Förskolan skall översätta viktig information till vårdnadshavare samt informera om att det finns möjlighet att få tolkhjälp vid samtal och möten på förskolan.

Utvärdering: Genom observationer och samtal mellan förskola och hem

4.3 Sexuell läggning

Mål: Vår förskola ska arbeta för ökad förståelse för olika sexuell läggning,

könsidentitet eller familjebildning. Ingen ska känna sig utsatta för diskriminering eller trakasserier på grund av sexuell läggning.

Aktivitet: Alla ska i sitt språkbruk vara neutrala inför olika sexuella läggningar, könsidentiteter eller familjebildningar.

Utvärdering: Genom samtal och observationer.

4.4 Könsöverskridande

Mål: Vår förskola ska arbeta för ökad förståelse för könsöverskridande. Ingen ska känna sig utsatt för diskriminering eller trakasserier på grund av könsöverskridande.

Aktivitet: Vi ska ha en öppen dialog mellan förskola och hem

Utvärdering: Genom utvecklingssamtal

4.5 Funktionshinder

Mål: På vår förskola ska alla ha samma rättigheter och möjligheter oavsett funktionshinder. Ingen ska känna sig utsatt för diskriminering eller trakasserier på grund av funktionshinder.

Aktivitet: Vi ska arbeta för att alla ska ha lika möjlighet att delta i förskolans verksamhet oavsett funktionshinder. Vid varje planering av förskolans verksamhet ska konsekvenser för olika funktionshinder beaktas.

Utvärdering: Genom samtal och observationer

4.6 Ålder

Mål: Ingen på vår förskola ska känna sig utsatta för kränkande behandling från såväl barn som vuxen p.g.a. ålder.

Aktivitet: Alla ska få ta lika stor plats i den verksamhet vi bedriver oavsett ålder.

Vi bemöter alla på ett respektfullt sätt.

Utvärdering: Genom observationer och samtal

4.7 Annan kränkande behandling

Mål: Alla ska känna sig delaktiga och må bra på vår förskola. Ingen på vår förskola ska känna sig utsatta för kränkande behandling från såväl barn som vuxen.

Aktivitet: Vi bemöter alla på ett respektfullt sätt.

Utvärdering: Genom observationer och samtal

Befogade tillsägelser

Förbudet att utsätta barn för kränkande behandling gäller naturligtvis inte tillrättavisningar som är befogade för att upprätthålla ordning och god miljö.

5. Rutiner för att upptäcka kränkande behandling

- Närvarande vuxna, som hjälper, stödjer och arbetar för att lösa eventuella konflikter.
- Utvecklingssamtal tillsammans med vårdnadshavare
- Reflekterande möten i arbetslagen

5.1 Utredning:

- Personalgruppen skapa sig en samlad bild av det som inträffat.
- Personalen samtalar med barnen (beroende av ålder) och informerar föräldrarna.
- Förskolechef ansvarar för att händelsen utreds.
- Dokumentation av händelsen och vidtagna åtgärder

5.2 Uppföljning:

- Återkoppling i arbetslaget om de insatser och åtgärder som upprättats
- Uppföljningssamtal med vårdnadshavare omkring den uppkomna situationen och om vidtagna åtgärder är tillräckliga.

6. Utvärdering och revidering

Varje år upprättas en ny plan i samband med utvärdering av kvalitetsarbetet.